

STARTNOTITIE MER/SMB
SGP EILAND VAN DORDRECHT
(bezuiden het Wantij)

***Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
augustus 2006***

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	De eerste stap in de m.e.r. procedure: de startnotitie	1
1.2	Aanleiding	2
1.3	Plangebied en studiegebied	3
1.4	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	3
1.5	Planproces	3
1.6	M.e.r. procedure	4
2	Beschrijving van de voorgenomen activiteiten	5
2.1	Beschrijving van het initiatief	5
2.2	Doelstelling in hoofdlijnen	6
2.2.1	Natuur/ecologie	7
2.2.2	Water	7
2.2.3	Recreatie	7
2.2.4	Landbouw	7
3	Beleidskader en benodigde vergunningen	8
3.1	Beleidskaders	8
3.2	Wet- en regelgeving	9
3.3	Thematische uitwerking van beleidskaders en wet- en regelgeving	10
3.3.1	Natuur	10
3.3.2	Recreatie	12
3.3.3	Water	12
3.3.4	Bodem	12
3.3.5	Cultuurhistorie en Archeologie	13
3.4	Gemeentelijk en regionaal beleid	13
4	De alternatieven	14
4.1	Inleiding	14
4.2	Voorkeursmodel “De Verbinding”	14
4.3	Het nulalternatief	15
4.4	Huidige situatie en autonome ontwikkeling in 10 punten	16
4.5	Weging, Meest Milieuvriendelijke alternatief en Voorkeursalternatief	16
5	Milieueffecten	17
5.1	Inleiding	17
5.2	Natuur en ecologie	17
5.3	Water	18
5.4	Recreatie	18
5.5	Landbouw	18
5.6	Bodem	18
5.7	Verkeer	19
5.8	Luchtkwaliteit	19
5.9	Geluidhinder	19
5.10	Veiligheid	19
5.11	Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie	20
5.12	Tijdelijke effecten	20
5.13	Leemten in kennis	20

1 Inleiding

1.1 De eerste stap in de m.e.r. procedure: de startnotitie

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (hierna te noemen: de initiatiefnemer) hebben het voornemen om op het Eiland van Dordrecht een "Strategisch Groenproject" (SGP) te realiseren. Het SGP is gericht op de inrichting van ca. 777 hectare natuur- en recreatiegebied op het Eiland van Dordrecht (zie kaart 2). Voor u ligt de startnotitie die de start aangeeft van de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r. procedure). Het is de wens van de initiatiefnemer en de overige betrokken overheden om tot een zorgvuldig afgewogen besluit te komen. Met onder andere deze m.e.r. procedure wordt hier vorm aan gegeven.

De startnotitie vormt de basis voor de inspraak en advisering over de vast te stellen richtlijnen. Het doel van het m.e.r. is om de milieubelangen, naast andere belangen, een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten die grote invloed op het milieu kunnen hebben.

De m.e.r. procedure wordt gekoppeld aan het ruimtelijk plan dat als eerste in de inrichting voorziet. In dit geval is dat de wijziging van het bestemmingsplan. De bestemmingsplanwijziging vindt plaats op basis van het Raamplan voor het Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht, waarbij het Raamplan tevens voeding geeft aan het MER. De bestemmingsplanwijziging van het Eiland van Dordrecht is m.e.r. plichtig vanwege twee activiteiten:

- een functiewijziging van meer dan 250 ha;
- aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening van 50 ha of meer, of 20 ha of meer in gevoelig gebied (in het project worden 2 recreatieknooppunten ontwikkeld, waaronder een recreatieplas van 20 tot 50 ha in de buurt van een Vogel- en Habitatrichtlijn gebied).

SMB en m.e.r

Volgens de Europese SMB-richtlijn en het ontwerp-wetsvoorstel tot wijziging van de Wet milieubeheer en het Besluit MER zijn in ieder geval de plannen die kaderstellend zijn voor mogelijke m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten en die de toon zetten voor latere (uitvoerings)besluiten SMB-plichtig. Bestemmingsplannen en (tijdelijke) vrijstellingen daarvan vallen ook onder de werkingssfeer. In feite is de richtlijn bedoeld als aanvulling op de geldende m.e.r. regeling en wordt SMB ingezet als er binnen een plankader in de toekomst mogelijk sprake kan zijn van een m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteit.

Conform bovengenoemde Europese richtlijn en de Nederlandse implementatiewetgeving die momenteel wordt voorbereid zijn wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen SMB-plichtig als die het kader vormen voor toekomstige m.e.r. (beoordelings)plichtige besluiten en/of een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

De SMB-procedure resulteert in een milieuraapport (dit is de term uit de Europese richtlijn). De m.e.r. procedure resulteert in een milieueffectrapport (MER). De inhoudelijke vereisten voor beide rapporten komen sterk overeen. Daarom zal een gecombineerd Milieuraapport/MER worden opgesteld waarmee aan de inhoudelijke vereisten van beide rapporten wordt voldaan.

Met deze startnotitie wordt de reikwijdte en het detailniveau van het MER/SMB vastgelegd, in het vervolg aangeduid als het MER.

Ook de procedures worden gecombineerd; er is derhalve sprake van een gecombineerde m.e.r./SMB-procedure (feitelijk: door het doorlopen van de m.e.r. procedure wordt tevens voldaan aan de verplichtingen van de SMB-procedure).

Passende beoordeling

Het plangebied ligt deels binnen een gebied dat valt onder de werkingssfeer van de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR), zie kaart 1. Dit betekent dat er mogelijk een passende beoordeling moet plaatsvinden. Een daarbij behorende voortoets is in voorbereiding, waarbij wordt nagegaan of er een kans is op een significant negatief effect van de activiteit op het VHR-gebied. Is deze kans aanwezig, dan zal een passende beoordeling moeten plaats vinden, die wordt meegenomen in het MER.

1.2 Aanleiding

In het Structuurschema Groene Ruimte heeft het Rijk in 1993 Strategische Groenprojecten aangewezen. Met deze projecten wordt beoogd multifunctionele groengebieden van 1000 tot 2000 hectare aan te leggen. Een groengebied ligt vlak bij de stad en voorziet in aantrekkelijke recreatiegebieden op loop- en fietsafstand. Eén van de Strategische Groenprojecten ligt op het Eiland van Dordrecht.

Voorgeschiedenis

In november 1995 presenteerde de provincie Zuid-Holland de projectnota Eiland van Dordrecht. Deze nota is de opdracht voor de Gebiedscommissie Eiland van Dordrecht om het Strategisch Groenproject voor te bereiden en uit te voeren. In de nota zijn de randvoorwaarden en uitgangspunten van het project opgenomen.

Met de installatie van de Gebiedscommissie is het project in 1996 van start gegaan. De eerste jaren van de voorbereiding zijn besteed aan het inventariseren van gegevens en het verrichten van onderzoek.

Het planvormingsproces verliep voorspoedig, net als de besluitvorming hierover. Het bleek echter dat de inrichtingsproblematiek van de Sliedrechtse Biesbosch en de rest van het Eiland van Dordrecht sterk verschillen. Daarom worden voor beide gebieden afzonderlijke plannen gemaakt. Voor laatstgenoemd gebied (het plangebied van het onderhavige MER), heeft dit in 2000 geresulteerd in het rapport "Eiland van Dordt: de 'Speelruimte' bepaald!", waarin drie inrichtingsmodellen(visies) zijn ontwikkeld en vergeleken voor wat betreft milieueffecten en mate van doelbereik voor verschillende thema's:

1. Tuin van de stad (meer nadruk op recreatie)
2. Dynamische natuur (meer nadruk op natuur)
3. Basismodel (recreatie en natuur 'in balans')

De Gebiedscommissie heeft zich op basis van dit rapport en reacties tijdens de voorlichting positief uitgesproken over het basismodel. Bij de nadere uitwerking van het basismodel zouden voor specifieke deelgebieden onderdelen van de andere modellen kunnen worden toegevoegd. Vervolgens zijn de voorbereidingen getroffen om een raamplan voor het plangebied op te stellen en in procedure te brengen.

Op dat moment bleek echter dat het Eiland van Dordrecht als mogelijk project was opgenomen in de Integrale Verkenning Benedenrivieren. In het kader van het vergroten van de veiligheid bij overstromingen door hoge waterstanden van de rivieren, zouden binnen het projectgebied mogelijk maatregelen worden genomen. De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat verzocht de Gebiedscommissie om in de planvorming rivierverruimende maatregelen mee te nemen. Echter kosten in relatie tot het effect op de verlaging van de hoogwaterstanden bleken te hoog. Daarom was de conclusie van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat in oktober 2003 dat op het Eiland van Dordrecht geen rivierverruimende maatregelen zullen worden genomen.

De provincie Zuid-Holland heeft in februari 2005 een geactualiseerde opdracht gegeven voor het maken van een raamplan Eiland van Dordrecht. Dit was een opdracht het basismodel verder uit te werken, rekening houdend met nieuwe inzichten en nieuw beleid. Daarbij is gevraagd tevens de milieueffecten in beeld te brengen. Derhalve is in het raamplan een beschrijving opgenomen van (effecten van) de autonome ontwikkeling (als het Strategisch Groenproject niet zou worden uitgevoerd) en een thematische beschrijving van de effecten bij uitvoering van het Strategisch Groenproject. In het Raamplan is het basismodel tot op schetsniveau uitgewerkt, deze schets heeft men "De verbinding" genoemd, waarbij de Biesboschen met elkaar en met de stad Dordrecht worden verbonden. Het raamplan is in december 2005 vastgesteld door de Gebiedscommissie en zal naar verwachting einde 2006 worden vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

1.3 Plangebied en studiegebied

In de startnotitie en in het MER wordt een onderscheid gemaakt tussen het plangebied en het studiegebied. Het plangebied valt samen met de begrenzing van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 2 worden de polders behandeld met daarbij de hectares functiewijziging.

Het studiegebied is het hele gebied waar de gevolgen van de ingrepen merkbaar zullen zijn. Er kunnen als gevolg van de ingrepen positieve en/of negatieve effecten zijn. De geografische grenzen van het studiegebied liggen niet bij voorbaat vast. Uit het onderzoek dat in het kader van het MER zal worden uitgevoerd zal blijken hoe ver de milieugevolgen zich uitstrekken; dit kan per milieuaspect verschillen.

1.4 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De initiatiefnemer van het Strategisch Groenproject is Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland en daarmee de verantwoordelijke voor het opstellen van een startnotitie en het MER. Deze startnotitie wordt door de initiatiefnemer verstuurd naar het Bevoegd Gezag (BG). Het BG is de raad van de gemeente Dordrecht, deze stelt de richtlijnen voor het MER op, mede op grond van een advies van de Commissie m.e.r.

1.5 Planproces

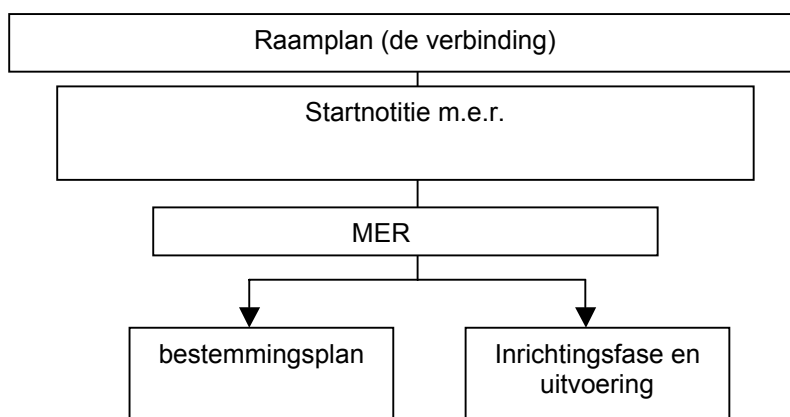
Na vaststelling van het raamplan door de Gebiedscommissie in december 2005 hebben de verschillende besturen de gelegenheid gehad te reageren op dit raamplan en eventueel te voorzien van bedenkingen. Het raamplan heeft geen wettelijke status, wel wordt het raamplan gezien als een document waarmee de verschillende gebiedspartijen laten zien dat er overeenstemming is over de invulling en de financiële consequenties van “de Verbinding”. Eventuele bedenkingen worden na 1 juni 2006 verwerkt en in een document toegevoegd bij het raamplan en aangeboden aan Gedeputeerde Staten (GS). GS stellen dan het raamplan in finale zin vast.

Delen van het plangebied (zowel thematisch als geografisch) zijn nog niet concreet genoeg in het raamplan aangescherpt. Deze deelgebieden worden op basis van expert judgement van de specialisten van de dienst Landelijk Gebied alsnog uitgewerkt door middel van ontwerpschetsen en op een concreter niveau gebracht. Wanneer het raamplan met de aanvullende ontwerpschetsen concreet genoeg zijn uitgewerkt kunnen zij in het MER getoetst worden op mate van doelbereik en milieueffecten.

Het MER zal gebruikt worden om de wijzigingsprocedure voor het bestemmingsplan en de naar verwachting in te zetten artikel 19 WRO-procedure voor de inrichting van Tongplaat/Zuidplaatje (TP/ZP) te onderbouwen. Voor de afstemming tussen de procedures van de m.e.r., het bestemmingsplan en art. 19 is in bijlage 1 een schema gemaakt. Hierop zijn de procedures en de inspraakmomenten te vinden.

Na het MER zullen voor die onderdelen van het plan waar grondverwerving, financiële middelen en Ruimtelijke Ordening geen beletsel meer vormen, inrichtingsmodules worden opgesteld. Ter onderbouwing zal het raamplan als bijlage bij deze startnotitie worden toegevoegd.

De volgende figuur laat de verschillende plannen en het detailniveau van de verschillende plannen zien.

1.6 M.e.r. procedure

Voor de m.e.r. wordt de volgende procedure aangehouden:

Activiteit	Wie/Wat
Vaststellen startnotitie door Initiatiefnemer	GS
Ter visie leggen startnotitie	De Startnotitie wordt door het bevoegd gezag (BG), in casu de gemeenteraad van Dordrecht, gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende die zes weken kan iedereen zienswijzen indienen. Er wordt een inspraakbijeenkomst/informatieavond georganiseerd voor belanghebbenden en belangstellenden. De inspraak is vooral bedoeld om inzicht te krijgen in ideeën, alternatieven en milieueffecten
Opstellen advies richtlijnen	De startnotitie en de zienswijzen worden naar de Commissie m.e.r. gestuurd en deze brengt een onafhankelijk deskundig advies uit aan het BG. Daarnaast worden wettelijke adviseurs om advies gevraagd.
Vaststellen richtlijnen	Het BG stelt op grond van zienswijzen en het advies van de Cie-m.e.r. de richtlijnen vast. Daarin staan de zaken die in het MER aan de orde dienen te komen.
Opstellen MER	Uitgangspunt voor het MER zijn de richtlijnen. Het MER wordt ingediend bij het BG en na de aanvaardbaarheidstoets door het BG ter inzage gelegd.
Inspraak	Het MER ligt 6 weken ter visie in combinatie met het voorontwerpbestemmingsplan en het voornemen een art. 19 procedure te starten. Er wordt een 2 ^{de} inspraakbijeenkomst georganiseerd, waarbij weer iedereen zienswijzen kan indienen.
Advies en toetsing	De Cie-mer toetst de milieu-informatie in het MER op juistheid en volledigheid. Het oordeel wordt gepresenteerd in een toetsingsadvies.
Besluiten	Het voorontwerpbestemmingsplan wordt door de gemeenteraad vastgesteld (met inachtneming van o.a. MER, zienswijzen en advies Cie-m.e.r.)
Evalueren	5 jaar na realisatie van het raamplan worden de daadwerkelijke milieueffecten gemonitord en geëvalueerd.

Het voornemen is deze startnotitie ter visie te leggen in september 2006 en het MER op te stellen in het voorjaar van 2007. De doorlooptijden van de overige stappen in de procedure staan in bijlage 1: m.e.r. procedure, bestemmingsplan en art. 19 WRO.

2 Beschrijving van de voorgenomen activiteiten

2.1 Beschrijving van het initiatief

Het doel van het initiatief is het realiseren van het multifunctioneel groenproject voor het Eiland van Dordrecht waarbij 396 ha recreatief groen om de stad en 377 ha natuurgebied (EHS) wordt ontwikkeld. Het totale gebied dat aan functiewijziging onderhevig is, is daarmee 773 ha. De natuurontwikkeling is gericht op een grootschalig verbingsgebied tussen Dordtse en Sliedrechtse Biesbosch en een vergroting van het Biesbosch areaal, met daarbij ook realisering van een zoetwatergetijdegebied in enkele polders. Het recreatieve deel bestaat uit een deel intensieve recreatieve knooppunten, de ontwikkeling van een recreatieplas met een hoge opvangcapaciteit verweven met extensieve bosgebonden recreatie en de recreatieve/ecologische verbindingen. Het achterliggende doel van deze ontwikkeling is de stedelijke druk op het gebied te verminderen en andere functies een goede en evenwichtige plaats te geven in het gebied.

Voor het gehele studiegebied geldt de verweving van de functies natuur, recreatie, water, waarbij de Sliedrechtse en Dordtse Biesbosch met elkaar worden verbonden.

Natuur

De taakstelling vanuit het SGP is 377 ha nieuwe natuur op het Eiland van Dordrecht, als volgt verdeeld:

- Tongplaat/Zuidplaatje (127 ha): natuurontwikkeling natte natuur, beperkt toegankelijke voor publiek, maar wel toestaan van zeer extensieve recreatie in de vorm van een uitkijkpunt en wandelpad;
- Noordbovenpolder (47 ha): natte natuur;
- Noorderdiepzone (161 ha): natuur, te verweven met recreatie;
- Boven-/Alloijzenpolder (42 ha): natte natuur;

Verder bevat het raamplan de ambitie natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Deze vallen echter buiten het MER.

Recreatie

De taakstelling volgens het in 2005 gesloten Zuidvleugelakkoord is 396 ha recreatie in en om de stad (RODS). Deze functie zal worden verweven met natuur.

- Noorderdiepzone en Schenkelster 234 ha;
- Boven-/Alloijzenpolder 154 ha (RODS) waarvan 20 tot 50 ha recreatieplas met voorzieningen.

Ook de Dordwijkzone valt onder deze taakstelling voor RODS. Hier zal sprake zijn van een combinatie van wonen en golfen met een beperkte ecologische verbingszone tussen de groene Dordwijkzone. Deze ontwikkeling behoort tot een afzonderlijk bestemmingsplan en valt daarmee buiten het MER.

Concretere invulling van de recreatieve verbindingen en knooppunten (bron: raamplan, dec. 2005)

Wandelpaden

- Een wandelpaden netwerk in en vanuit de recreatieve knooppunten (in een knooppunt is het netwerk fijnmaziger, naarmate de afstand tot het knooppunt toeneemt wordt het netwerk minder fijnmazig en kan de verharding van het pad natuurlijker zijn).
- Het lange afstandswandelpad (Floris V) dat bij de fietsbrug vanuit de Sionpolder naar de Noord-Bovenpolder loopt, gaat zowel langs(struinpad) als over de weg van de Zeedijk naar de Kop van 't Land. Vanaf de Kop van 't Land komt er een nieuw vrij liggend onverhard wandelpad over de Oostdijk naar Bos de Elzen.

Fietspaden

- Fietspad 220 loopt op of ten noorden van de Zuidbuitenpolderse kade, vanaf het recreatief knooppunt Schenkel/Sterren als verhard vrij liggend fietspad (dus zonder bestemmingsverkeer) naar de Knoop in het Land.
- 2 verharde fietspaden (en fietsbruggen) vanaf de Wieldrechtse Zeedijk naar de Zuidbuitenpolderse kade.
- 1 verhard fietspad (en fietsbrug) vanaf de Zuidbuitenpoldersekade naar het landbouwgebied naar de van Elzelingenweg.
- Een verhard fietspad vanaf fietspad den Engel langs het water, onder het spoor door langs de A16 en onder de Moerdijkbrug naar Willemsdorp.
- 3 fietspaden vanuit de stad naar de Wieldrechtse Zeedijk.

Ruiterpaden

- Een ruiterpad vanaf de Wieldrechtse Zeedijk langs de Oude Veerweg naar de zuidrand van Bos de Elzen en terug langs de westkant van Bos de Elzen (waardoor de ruiterpaden in de Elzen worden verbonden)
- Een rondgaand ruiterpad vanaf Sterren Schenkel langs de Zeedijk naar de Knoop in het Land, Kop van 't Land, terug langs de rand van de ecologische verbingszone.
- Ruiterpaden vanaf huidige en nieuwe maneges die in het SGP gebied liggen naar huidige maneges die nabij het SGP gebied liggen: ruiterpad vanaf Manege Randhoeve in knooppunt Schenkel/Sterren en vanaf de Rijsschool in Sportpark Schenkel naar het ruiterpad Oude Veerweg. De huidige drafbaan in het recreatief knooppunt Kop van 't Land wordt uit de natuurontwikkelingszone geplaatst (nader onderzoek naar nieuwe locatie is nog niet gedaan)
- Een ruiterpad langs het vrij liggende fietspad dat aan de westkant van Knoop in het 't Land komt, om aansluiting te maken op de ruiterpadronde en fietspad Bildersteeg en Wantijdijk.

Vanzelfsprekend worden paden aangelegd inclusief de bijbehorende voorzieningen zoals bewegwijzering, afvalvoorzieningen enz.

Recreatieve knooppunten

- Knooppunt Schenkel-Sterren wordt ontwikkeld voor uur- en verenigingsrecreatie, bijv. voor maneges, volkstuinten, tuincentrum en een camping. Zeker voor de mensen in de wijk Sterrenburg ligt dit voor de deur. Ten oosten van de Oude Veerweg ligt een kleine waterplas waarin gezwommen kan worden, met een ligweide, een klein zandstrand, wat parkeervoorzieningen, een fietsenstalling, sanitaire voorzieningen, watertappunten, banken en prullenbakken.
- Het knooppunt Knoop in 't Land is een recreatie eiland dat goed ontsloten wordt, met een recreatieplas van circa 20 ha, parkeerplaatsen, een zandstrand, ligweiden, een fietsenstalling, sanitaire voorzieningen, watertappunten, barbecueplaatsen, surf- en speelvoorzieningen, banken en prullenbakken, horeca, ruimte voor een camping en een waterattractie b.v. in de vorm van een water speeltuin

Water

De exacte begrenzing van water is nog niet bekend, omdat deze sterk afhankelijk is van een aantal zaken die nog uitgewerkt moeten worden (bijvoorbeeld de zonering van natuur en recreatie) of van zaken die nog in het veld onderzocht moeten worden (bijv. de bodemkwaliteit en de archeologische waarden). Daarnaast bestaat er nog een aantal vrijheidsgraden om de ligging van water te koppelen aan het in te stellen peil, de actuele maaiveldhoogte en het grondverzet (optimalisatie). De gemeente zal nog nader bepalen of het oppervlaktewater een eigenstandige functie zal krijgen in het op te stellen bestemmingsplan.

In de notitie "Stromend water" is de hoofdgedachte uitgewerkt waar het watersysteem aan moet voldoen zoals inlaatpunten (Merwede), stromingsrichting (van hoog naar laag), verbindingen (door de Zeedijk tussen landelijke gebieden en tussen landelijk en stedelijk gebied), zuivering van het in te laten water etc. Daarnaast bestaat de wens bij het waterschap om in de Polder de Biesbosch de peilen voor de landbouw te optimaliseren. Hierbij dient afstemming tussen Polder de Biesbosch en de Noorderdiepzone plaats te vinden.

In de notitie "Stromend Water" is ook aangegeven hoe groot de wateropgave voor de verschillende deelgebieden is. Omdat het om een integrale inrichtingsopgave gaat is deze wateropgave nog niet concreet uitgewerkt. Tevens is aangegeven welke prioriteiten er gesteld kunnen worden in geval van calamiteiten (eerst stad en dan land), maar technisch is dat nog niet uitgewerkt.

De belangrijkste te realiseren wateren zijn een kreek die wordt gegraven op de Tongplaat en die wordt verbonden met het buitenwater (getijdeninvloed; zie inrichtingsplan Tongplaat/Zuidplaatje). Verder wordt er in de Boven-/Alloijzenpolder een recreatieplas van 20 tot 50 ha gegraven ten zuidwesten van het recreatieve knooppunt "Kop van 't Land".

Landbouw

Voor wat betreft de landbouw zijn er geen functiewijzigingen want het blijvende landbouwgebied (polder de Biesbosch) heeft al een agrarische bestemming. Wel wordt het gebied geoptimaliseerd voor landbouw door de aanleg van de landbouwontsluitingsweg die Polder de Biesbosch moet verbinden met de Hoeksche waard. De exacte ligging van deze weg is afhankelijk van de grondverwerving en de verkeerstechnische afweging en kan dus pas na de wijziging van het bestemmingsplan worden vastgesteld.

2.2 Doelstelling in hoofdlijnen

De beschrijving van de doelstellingen in hoofdlijnen heeft tot doel als leidraad te worden gebruikt in het MER. In het MER worden de alternatieven niet alleen getoetst op effecten, maar ook op mate van doelbereik voor de hieronder beschreven doelen.

De doelen voor het SGP zijn in de volgende paragrafen uitgewerkt.

2.2.1 Natuur/ecologie

Teneinde de ecologische functionaliteit van het Eiland van Dordrecht te vergroten worden de volgende hoofddoelstellingen voor natuur/ecologie nagestreefd:

1. Behoud, versterking en ontwikkeling van robuuste Biesbosch natuur en de daaraan gekoppelde soorten, levensgemeenschappen en ecotopen.
2. Versterken interne en externe ecologische relaties op verschillende schaalniveaus.

2.2.2 Water

In de projectnota zijn vier doelstellingen geformuleerd.

1. Het scheppen van de omstandigheden voor een waterbeheer waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de functie van de diverse (delen van) polders en een doelmatig kwaliteits- en kwantiteitsbeheer mogelijk is.
2. Afstemmen van het waterbeheer in de nieuwe woongebieden op het waterbeheer in het buitengebied.
3. Realiseren van de algemene en bijzondere milieukwaliteitsdoelstellingen voor water en bodem. Hierbij heeft de aanpak van de vervuiling in de ANL- en natuurgebieden prioriteit.
4. Bescherming van voldoende goed en winbaar grond- en oppervlaktewater ten behoeve van de drinkwaterbereiding.

2.2.3 Recreatie

De recreatieve doelstellingen voor het Eiland van Dordrecht zijn gericht op de ontlasting van het bestaande recreatiegebied de Hollandse Biesbosch en van de beide natuurkernen Dordtse en Sliedrechtse Biesbosch.

1. Realiseren nieuwe recreatiemogelijkheden en –voorzieningen.
2. Verbeteren van de bereikbaarheid van de (nieuwe) recreatiegebieden en –voorzieningen voor langzaam verkeer.
3. Realiseren van voldoende goede mogelijkheden voor ongemotoriseerde routegebonden recreatie waaronder 60 km nieuwe fiets-, wandel- en ruiterspaden.
4. Terugdringen van het autoverkeer in het buitengebied van Dordrecht.

2.2.4 Landbouw

1. Het realiseren van een snelle en efficiënte verbinding tussen de Hoeksche Waard en het blijvende landbouwgebied op het Eiland van Dordrecht.

3 Beleidskaders en wet- en regelgeving

3.1 Beleidskaders

Met het Strategisch Groenproject wordt uitvoering gegeven aan verschillende beleidskaders. In onderstaande tabel staat een totaal overzicht van de meest relevante kaders.

	Natuur	Water	Recreatie	Landbouw	Bodem	Verkeer	Veiligheid	Landschap	Tijdelijke effecten
Europees beleid									
EU-kaderrichtlijn water (2000)	x	x			x				
EU Vogelrichtlijn (1997)	x								
EU Habitatrichtlijn (1992)	x								
Ramsar (Wetlands Conventie (1972)	x								
Verdrag van Valetta/Malta (1992)					x			x	
Rijksoverheid									
Nota Ruimte	x	x	x	x		x	x	x	
Nota Belverdere								x	
Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21, 2003)		x					x		
Vierde Nota Waterhuishouding (1998)	x	x			x	x	x		
Samenwerkingsovereenkomst Deltanatuur (2004)	x								
Beleidslijn Ruimte voor de Rivier en PKB Ruimte voor de rivier		x					x	x	
Nota Mensen voor natuur, Natuur voor mensen (2000)	x							x	
Nadere uitwerking Rivierengebied (NURG 1991)	x	x					x	x	
Nota natuur, bos en landschap 21ste eeuw (2000)	x							x	
kabinetsstandpunt beleidsvernieuwing bodemsanering (KS 2002)					x				
Actief bodembeheer rivierbed (2003)					x				
Nationaal milieubeleidsplan 4 (2001)					x				x
Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW 2003)		x							
Bouwstoffenbesluit					x				x
Provincie Zuid-Holland									
Streekplan Zuid-Holland Zuid (2000)	x	x	x	x	x		x	x	
Zuidvleugel akkoord (tezamen met andere partijen) 2005			x						
Nota Levend Landschap								x	
Nota Ruimte voor Ruimte in Zuid-Holland (2003)				x					
Regels voor ruimte (2005)	x	x		x	x			x	
Landschapsontwikkelingsplan	x		x	x		x		x	
Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie Zuid-Holland 2020 (PRSV 2004)	x	x	x	x	x		x	x	
Beleidsplan Groen, Water en Milieu (BGWM 2006 – 2010)	x	x						x	x
Beleidsnota Water (2005)		x					x		
Nota uitwerking Baggerbeleid 3					x				
Beleidsnota Recreatie 2000+ (1999)			x						
Regio Drechtsteden									
Ontwikkelingsplan en programma Stedelijke vernieuwing en groene contramal Drechtsteden (2000)	x	x						x	
Gebiedsperspectief Eiland van Dordrecht 1994	x								

	Natuur	Water	Recreatie	Landbouw	Bodem	Verkeer	Veiligheid	Landschap	Tijdelijke effecten
Nota ruimte geven (2006)			x	x				x	
Mobiliteitsplan Drechtsteden 2003			x			x			
Gemeente Dordrecht									
Beleidsplan Stedelijke ecologische structuur van Dordrecht (1997)	x								
Nota Dordwijkzone op de kaart (1999)	x								
Stedelijk Waterplan Dordrecht		x							
Bestemmingsplan gemeente Dordrecht		x	x	x		x	x		
Stadsplan Dordrecht (2000-2015)	x		x					x	
Mobiliteitsplan Dordrecht (2006)			x			x			
Fietsnota (2006-2010)			x			x			
Beheer- en inrichtingsplan Nationaal park de Biesbosch (2004)	x		x					x	
Beleidsvisie Recreatietoervaart (Stuurgroep Recreatietoervaart, 2000)		x	x						
Waterschap Hollandse Delta									
Waterkeringbeheerplan							x		
Waterbeheerplan		x							
Waterstructuurplan		x							

3.2 Wet- en regelgeving

Voor het realiseren van het groenproject moet naast het Besluit m.e.r. en de richtlijn Strategische Milieubeoordeling ook nog andere wet- en regelgeving worden toegepast. De bestemmingsplannen van de gemeente Dordrecht moeten worden aangepast en daarnaast zullen een aantal vergunningen noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het project. Dit alles staat beschreven in de volgende tabel. De maximale proceduuretijd voor de vergunningen bedraagt krachtens de Awb doorgaans 6 maanden, waarna nog beroep kan worden aangetekend. In dit stadium is nog niet exact aan te geven welke vergunningen precies nodig zijn. Een verdere detaillering van het raamplan is nodig om de vergunningaanvragen te kunnen opstellen.

De volgende uitvoeringsactiviteiten binnen de herinrichting dienen een procedure te doorlopen krachtens een wet of verordening:

- aanleg landbouwontsluitingsweg en voet-, fiets-, ruiterspaden
- oprichten van bouwwerken; ter plaatse van recreatieve knooppunten en recreatieplas
- graven van kreken en andere waterhuishoudkundige activiteiten
- (water)/bodemsanering
- aanleg inlaatwerk secundaire kering
- aanleg recreatieve infrastructuur en voorzieningen
- grondverzet

Wet- en regelgeving	Benodigd voor activiteit	Bevoegd Gezag
Natuurbeschermingswet	Aanlegactiviteiten	Provincie Noord-Brabant
Flora en Faunawet	Aanlegactiviteiten	Ministerie van LNV
Wet Verontreiniging Oppervlaktewater	Ontgrondingactiviteiten, hergebruik verontreinigde grond	Waterschap Hollandse Delta
Wet beheer Rijkswaterstaatswerken	Wijziging lozen en onttrekken (spuiregime)	Ministerie van V&W
Wet Milieubeheer	Hergebruik als 'bodem blijft	Provincie Zuid-Holland

Wet- en regelgeving	Benodigd voor activiteit	Bevoegd Gezag
	bodem', ontgrondingswerkzaamheden van meer dan 6 maanden	
Wet bodembescherming	Sanering gevallen van ernstig (diffuus) verontreinigde grond en toepassen van grond als zijnde bodem	Gemeente Dordrecht
Bouwstoffenbesluit	Toepassen van grond in werken zoals kaden, dempingen e.d.	Gemeente Dordrecht
Provinciale Milieuverordening Zuid- Holland	Hergebruik verontreinigde grond, aanlegactiviteiten. Activiteiten in milieu- beschermingsgebieden voor grondwater	Provincie Zuid-Holland
Ontgrondingenwet	Ontgrondingactiviteiten	Provincie Zuid-Holland
Gemeentelijke verordeningen	-Aanlegvergunning -Bouwvergunning -Sloopvergunning -Kapvergunning	Gemeente Dordrecht
Algemene Keur waterschappen	Activiteiten in kern- en beschermingszone wegen- en waterbeheer, waterkeringen: ontgravingen, ophogingen, kabels en leidingen	Waterschap Hollandse Delta
Peilbesluit		Waterschap Hollandse Delta

3.3 Thematische uitwerking van beleidskaders en wet- en regelgeving

3.3.1 Natuur

Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

De Biesbosch geldt in het kader van de Vogelrichtlijn als Speciale Beschermingszone. De bescherming van de Speciale Beschermingszone gebeurt via de Gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. De Biesbosch geldt tevens als Speciale Beschermingszone in het kader van de Habitatrichtlijn. Zolang de Habitatrichtlijngebieden nog niet formeel zijn aangewezen, maar slechts zijn aangemeld, heeft de Habitatrichtlijn in principe een rechtstreekse werking. Dat betekent in de praktijk dat ten aanzien van de Habitatrichtlijn een toetsing wordt gedaan door het Bevoegd Gezag, in casu de provincie Noord-Brabant, dat de vergunningaanvraag toetst die het meest gerelateerd/relevant is. Na definitieve aanwijzing wordt een en ander geïncorporeerd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998.

Landelijk natuurbeleid

Het landelijk natuurbeleid is grotendeels gericht op de realisatie van de ecologische hoofdstructuur. Binnen dit beleid is de Biesbosch een groot kerngebied dat moet worden versterkt. Het streefbeeld is hierbij 'grootschalige, procesgerichte natuur' (vastgelegd in het Natuurbeleidsplan en uitgewerkt in het provinciaal natuurbeleid en de natuurdoeltypenkaart). De hoofddoelstelling van het landelijke natuurbeleid in de nota 'Natuur, bos en landschap in de 21^e eeuw' ('NBL21') is behoud, herstel, ontwikkeling en duurzaam gebruik van natuur en landschap, als essentiële bijdrage aan een leefbare en duurzame samenleving. De Zuid-Hollandse Delta maakt in deze nota deel uit van het programma "Nat Natuurlijk". Voor het plangebied relevante hoofdlijnen in dit programma zijn:

- Vergroting van de bijdrage aan internationaal behoud en ontwikkeling van wetlands, natuurlijke rivieren en andere natte ecosystemen.
- Het functioneren van bestaande natte natuur wordt versterkt en het huidig areaal natte natuur uitgebreid.
- In 2010 is het estuaria karakter en de natuurlijke dynamiek van de Delta aanzienlijk versterkt; overgangen van zoet naar zout en van nat naar droog zijn hersteld.

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst Deltanatuur zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van 3000 hectare robuuste natte natuur met recreatief medegebruik in de stedelijke flanken in de Zuid-Hollandse Delta, aanvullend op de bestaande EHS. Voor het Strategische GroenProject Eiland van Dordrecht betekent dit de aanleg van natte natuur in de Sliedrechtse Biesbosch, de Noordbovenpolder en het Tongplaat/Zuidplaatje.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft tot doel de in het wild levende planten en dieren te beschermen met het oog op de instandhouding van soorten. Er is een lijst van beschermde soorten, met verschillende niveaus van bescherming. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Beschermen staat voorop, ingrijpen is een uitzondering. Als een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting nadelig is voor een of meer beschermde soorten, kan daarvoor ontheffing worden aangevraagd bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. De planvorming moet zo plaatsvinden dat bij planrealisatie de kans op conflicten met de Flora- en faunawet zo klein mogelijk is. Dat kan door tijdig te onderzoeken welke beschermde soorten in het plangebied voorkomen, welke effecten de plannen bij realisatie op die soorten hebben en met welke aanpassingen in het plan ontheffing kan worden verkregen.

Natuurbeschermingswet

De gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 richt zich uitsluitend op de gebiedsbescherming. Naast staatsnatuurmonumenten, worden de Speciale beschermingszones in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving vastgelegd. De gewijzigde wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. Ook in het kader van de gebiedenbescherming geldt het 'nee, tenzij'-beginsel: de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de Speciale beschermingszones (= Habitatrichtlijngebieden en Vogelrichtlijngebieden) mag in principe niet verslechteren en er mogen geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor deze zones zijn aangewezen voor zover deze factoren een significant effect sorteren. De uitvoering van de Natuurbeschermingswet is in de meeste gevallen bij de provincie neergelegd. De provincie heeft naast een adviserende rol ook een toezichthoudende taak. Zij is bevoegd gezag wanneer het grootste deel van de aanvraag geen betrekking heeft op rijkseigendommen. Anders is het Rijk bevoegd gezag. Plannen die als besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht kunnen worden aangemerkt, zoals bestemmingsplannen, vallen onder de reikwijdte van artikel 6 van de Habitatrichtlijn, die onverkort is overgenomen in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Het afweegproces, ook wel de 'Habitattoets' genoemd, zoals omschreven in artikel 6, derde en vierde lid, geldt zowel voor Habitatrichtlijngebieden als Vogelrichtlijngebieden:

- In de zogenaamde 'Habitattoets' dienen de gevolgen van de geplande activiteiten voor alle kwalificerende soorten of kwalificerende typen natuurlijke habitats te worden aangegeven.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen van het gebied, rekening houdend met de instandhoudingdoelstellingen van het gebied.
- Indien een plan of project, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied, indien geen geschikte alternatieven zijn, om dwingende redenen van groot openbaar belang, toch moet worden gerealiseerd, dienen de nodige compenserende maatregelen te worden genomen, om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. Bij significant negatieve gevolgen voor prioritaire typen natuurlijke habitat en/of op prioritaire soorten, is het aantal geldende dwingende redenen van groot openbaar belang zeer beperkt.

Natuurgebiedsplan

Het vigerende Natuurgebiedsplan is in 2005 door GS van de provincie Zuid-Holland vastgesteld en hiermee staan de natuurdoeltypen, omvang en begrenzing van de nieuwe natuurgebieden vast. De inrichting van de natuurgebieden wordt hierop afgestemd. Wel is voor de Tongplaat/Zuidplaatje en Noordbovenpolder meer intergetijden natuur bedacht door de Gebiedscommissie in het kader van Deltanatuur. Dit is conform de wens van de provincie en de provincie is bereid de natuurdoelen voor deze gebieden aan te passen aan de uitwerkingen van de Gebiedscommissie.

Provinciale compensatiebeginsel

Het provinciale compensatiebeginsel geeft aan dat in geval van aantasting van leefgebieden van rode lijst soorten, dit moet worden gecompenseerd. Daarnaast zijn Provinciale Ecologische Hoofdstuctuurgebieden (PEHS) en Strategische Groenprojecten gebieden waar het compensatiebeginsel van toepassing is.

In het algemeen is het provinciale compensatiebeginsel vooral van toepassing op situaties waarin belangrijke waarden worden aangetast en niet in situaties waarin natuur- en landschapswaarden toenemen.

3.3.2 Recreatie

De rijksnota 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' bepaalt dat natuur moet aansluiten bij de wensen van mensen en goed bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar moet zijn. Het beleidsprogramma 'Stedelijk Natuurlijk' vertaalt dit uitgangspunt tot het beleidsdoel dat in 2020 de kwaliteit van de leefomgeving in en om de stad aanzienlijk verbeterd zal zijn. Dit wordt onder andere gerealiseerd door vergroting van de oppervlakte recreatief aantrekkelijk en toegankelijk groen.

De provinciale nota 'Recreatie 2000+' bepleit een optimaal rendement van het bestaande en nog te ontwikkelen groene recreatieaanbod. Het aanbod aan voorzieningen wordt afgestemd op de vraag van een zo breed mogelijk deel van de bevolking.

3.3.3 Water

De Europese Kaderrichtlijn water richt zich op de fysisch-chemische en ecologische kwaliteit van oppervlakte- en grondwater. Hierdoor is er ook een koppeling met natuur.

Bij de lange termijn strategie van de Vierde Nota Waterhuishouding (1999) staan twee denklijnen centraal. In de eerste plaats zal worden uitgegaan van het zoveel mogelijk op een natuurlijke wijze omgaan met water en watersystemen. Als tweede gaat het er om vanuit het waterbeleid de watersysteem- en stroomgebiedbenadering (zowel nationaal als internationaal) te benadrukken. De samenhang binnen het waterbeheer en tussen waterbeleid, milieubeleid en ruimtelijke ordening wordt in deze gebiedsgerichte benadering bewerkstelligd.

In het nieuwe beleid staat vooral de sturende rol van water centraal. Niet meer met behulp van allerlei kunstgrepen het waterbeheer aanpassen aan de gewenste functie, maar op basis van het watersysteem functies logisch positioneren. Uitwerkingen van deze lijnen worden gevonden in het provinciale Beleidsplan Groen, Water en Milieu, in het integraal waterbeheerplan van het waterschap (IWBP2) en in het Stedelijk Waterplan Dordrecht.

Centraal in deze plannen staat de opgave te streven naar een robuust watersysteem waarin water zoveel mogelijk op een natuurlijke wijze stroomt en waarbij waterkwantiteit, waterkwaliteit en grondwater integraal worden benaderd. De samenhang tussen het stedelijke en het landelijke gebied krijgt een plaats en de veiligheid van het gebied wordt gewaarborgd.

Tegenwoordig worden ruimtelijke plannen getoetst op waterhuishoudkundige aspecten in de Watertoets. De watertoets richt zich op procesmatige en inhoudelijke inbreng vanuit het beleidsveld water. In het raamplan is de watertoets geïntegreerd in het rapport opgenomen en niet als een apart hoofdstuk.

3.3.4 Bodem

Voor het plangebied is het bodembeleid van de gemeente Dordrecht van toepassing. Dit beleid is vastgelegd in de Nota Gezamenlijk Bodemsaneringsbeleid (BOBEL 3), die in samenwerking van het bevoegde gezag met de Provincie Zuid-Holland tot stand is gekomen. Het bevoegd gezag voor bodemsaneringen en grondverzet is de gemeente Dordrecht, die deze taak heeft gedelegeerd aan de Milieudienst Zuid-Holland-Zuid. Voor de Tongplaat is het bevoegd gezag Rijkswaterstaat.

Voor immobiele verontreinigingen (verontreinigingen die niet in het grondwater aanwezig zijn) is het saneringsbeleid gericht op risicoreductie en kostenbeheersing (het zogenaamde 'functiegericht saneren'). Met name risico's die verbonden zijn aan blootstelling aan immobiele verontreinigingen dienen te worden gereduceerd door bijvoorbeeld 'herschikken' van verontreinigde grond of het afdekken van de verontreinigde grond met schone grond. Voor mobiele verontreinigingen wordt uitgegaan van zoveel mogelijk verwijderen van de verontreinigingen, in relatie tot kosteneffectiviteit en milieurendement.

Indien binnen het plangebied gevallen van verontreiniging gesaneerd moeten worden, moet hiervoor een saneringsplan worden opgesteld dat ter goedkeuring moet worden aangeboden aan het bevoegd gezag.

Met betrekking tot het hergebruiken van licht verontreinigde grond en bouwstoffen (waaronder puin) in een werk is onder andere het Bouwstoffenbesluit van toepassing. Hierbij wordt uitgegaan van het 'stand-still' principe. Dit houdt in dat de kwaliteit van de bodem niet significant mag verslechteren als gevolg van het toepassen van bouwstoffen in een werk of op of in de bodem.

Het hergebruik van grond als bodem is op basis van de Ministeriële Vrijstellingsregeling Grondverzet mogelijk indien een door het bevoegd gezag goedgekeurde bodemkwaliteitskaart en bodembeheerplan voor het gebied aanwezig is. Ook hierbij is het 'stand-still' principe van toepassing, wat concreet inhoudt dat de kwaliteit van de ontvangende bodem van gelijke of slechtere kwaliteit moet zijn als de aan te brengen bodem. De gemeente Dordrecht heeft een bodemkwaliteitskaart van 2002 en is bezig om deze te actualiseren. Deze kaart heeft echter alleen betrekking op de bovenste halve meter van de bodem.

Bij hergebruik van grond buiten het gebied dient het bevoegde gezag van de locatie van toepassing hiervoor toestemming te verlenen. Mogelijk dat hierbij nog aanvullende eisen aan onderzoek kunnen worden gesteld.

3.3.5 Cultuurhistorie en Archeologie

De bescherming van het archeologische erfgoed in de bodem en de inbedding ervan in de ruimtelijke ontwikkeling is het onderwerp van het Europese Verdrag van Valletta (Malta). In 1992 heeft Nederland dit verdrag ondertekend. Het Verdrag houdt in dat archeologische waarden zo goed mogelijk (in site) in de bodem bewaard moeten blijven en er vroeg in de ruimtelijke ordening rekening gehouden dient te worden met de archeologie.

De provincie heeft de Cultuurhistorische Hoofdstructuur in beeld gebracht in een aantal atlassen. Zowel bij de vaststelling van het raamplan als bij de toetsing van bestemmingsplannen geldt de Cultuurhistorische Hoofdstructuur als één van de toetsingscriteria.

3.4 Gemeentelijk en regionaal beleid

Op het plangebied is daarnaast een veelheid aan gemeentelijk en regionaal beleid van toepassing. In bijlage 2 wordt dit beleid per thema beschreven. De belangrijkste beleidsplannen zijn het beleidsplan Stedelijke ecologische structuur van Dordrecht, Nota Dordwijckzone op de kaart, Ontwikkelingsplan en programma Stedelijke vernieuwing en groene contramal Drechtsteden, Fietsnota 2006 – 2010 en Beheer- en inrichtingsplan Nationaal Park de Biesbosch 2004.

4 De alternatieven

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de alternatieven kort beschreven. Voor dit project zijn er twee alternatieven: het nul-alternatief en “de Verbinding”, het voorkeursmodel uit het raamplan. Deze worden hieronder kort beschreven. Vervolgens wordt aangegeven hoe de weging van de alternatieven zal plaatsvinden en hoe tot een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) gekomen zal worden.

4.2 Voorkeursmodel “De Verbinding”

Het model “De verbinding” ziet er in hoofdlijnen als volgt uit:

De visie:

***verbinden met het zichtbare verleden;
verbinden via water;
verbinden van natuur en natuur;
verbinden van stad en land;
verbinden van de landbouw;***

***het landschap als inspiratie
stromend water
de biesboschen verbonden
recreatie voor de deur
bereikbaarheid Hoeksche Waard***

Er wordt uitgegaan van een betrekkelijk open landschap met veel water, rietvelden, wilgenstruwelen en enkele drogere bossen op hogere gronden. In de toekomst zullen er vanaf de Zeedijk weidse uitzichten over de polders mogelijk blijven, maar niet over het hele traject waardoor variatie en daarmee de aantrekkelijkheid toeneemt. De Zeedijk is een grens tussen stedelijk en landelijk gebied en een markering van de grens van het Biesboschlandschap. Doordat ten zuiden van de Zeedijk natte natuur wordt ingericht, neemt het contrast tussen de gebieden aan weerskanten van de dijk toe (nat ten zuiden en droog ten noorden). Zo krijgt de monumentale zeedijk een nog grotere, landschappelijke betekenis.

De ecologische verbinding tussen de Dordtse en de Sliedrechtse Biesbosch vormt één van de hoofdelementen in dit plan. Hiermee wordt een nieuw Biesbosch-landschap binnendijks gerealiseerd naast de te versterken buitendijkse verbinding.

Een geïntegreerde benadering van de recreatie- en natuurontwikkeling biedt in de Noorderdiepzone en Alloijzen- of Bovenpolder mogelijkheden voor natuur en recreatie. Het levert een meerwaarde op voor de natuur; deze profiteert van de gradiënt die loopt van de droge biotopen bij de recreatieve knooppunten tot de natte biotopen in de steeds robuustere natuurkernen. Ook de recreant profiteert; door de aanleg van een net van wandel- en fietspaden kan de recreant de Biesbosch dichter bij de stad ervaren.

De verbinding tussen stad en land wordt versterkt door een beter netwerk van fiets- en wandelpaden, maar ook door de recreatieve knooppunten. “Knoop in 't Land” krijgt in functie en in vorm het karakter van een groene uitloper van de stad, die tot aan de Merwede-oever reikt. Via knooppunt Schenkel-Sterren wordt de verbinding van de Dordwijkzone met het gebied De Elzen versterkt. De Zeedijk is een belangrijke verbinding tussen beide knooppunten.

Water is in het voorkeursmodel “de Verbinding” een verbindende schakel. Water stroomt op een logische manier door het gebied van hoog naar laag en van schoon naar minder schoon; verschillen in maaiveldhoogte zijn uitgangspunt voor het realiseren van natte en droge situaties. Stad en land profiteren beide van het robuuste watersysteem dat de basis voor het plan vormt.

Voor een betere ontsluiting van de landbouw in de Polder de Biesbosch komt een landbouwweg om sneller in de Hoeksche Waard te komen. Zo wordt de Wieldrechtse Zeedijk ten behoeve van het recreatieve verkeer ontlast.

[illegible]

1. De mate van verweving van de functie recreatie en natuur voor de Noorderdiepzone.
2. De invulling van de recreatieve knooppunten en de verbindingen daartussen
3. Inpassing van de bestaande bebouwing
4. Ontsluiting van het landbouwgebied en de recreatieve verbindingen
5. Situering en omvang recreatieplas

4.3 Het nulalternatief

Als uitgangspunt voor het nulalternatief wordt het bestaande beleid genomen dat gerealiseerd zou worden zonder SGP. Aanbevelingen in meer algemene termen, zoals een pleidooi voor een betere ontsluiting van de regio of voor het stimuleren van groenvoorzieningen worden buiten beschouwing gelaten, omdat deze onvoldoende concreet zijn.

4.4 Huidige situatie en autonome ontwikkeling in 10 punten

1. Landschappelijk staat het eiland onder een hoge stedelijk druk, hierdoor zullen stadsrandfuncties zich verder in het gebied ontwikkelen.
2. Waterstaatkundig voldoen niet alle gebieden aan de eisen, waterbeheerders zijn bezig met de uitvoering van de doestellingen uit het Integraal Waterbeheerplan om de waterstaatkundige staat aan de moderne eisen te laten voldoen.
3. De natuurontwikkeling op het eiland zal moeizaam en traag verlopen, maar gebieden die vallen onder het natuurgebiedsplan zullen uiteindelijk worden gerealiseerd.
4. De ecologische verbinding tussen de Biesboschen zal er waarschijnlijk niet komen.
5. De recreatiegebieden zullen beperkt zijn in hun ontwikkelinge en ze zullen aan kwaliteit inboeten doordat een integrale aanpak gemist wordt waarbij de verweving van natuur en ecologische verbindingen elkaar versterken.
6. De infrastructuur zal zich onvoldoende ontwikkelen, omdat het wegenpatroon vanuit de historie agrarisch is ingericht en de behoefte aan recreatieve, gescheiden wegen blijft stijgen.
7. De milieukwaliteit in het gebied zal weinig verbeteren. De aanpak van asbest verhardingen, vervuilde waterbodems en sanering van enkele vuilstorten zal niet worden uitgevoerd.
8. Het areaal landbouwgrond zal door andere ontwikkelingen achteruitgaan en de behoefte aan intensief beteelbare percelen zal stijgen.
9. Een agrarische verbindingsweg met de Hoeksche waard wordt gemist voor een betere economische ontwikkeling
10. De verbinding tussen stad en het buitengebied zal niet voldoende worden ontwikkeld.

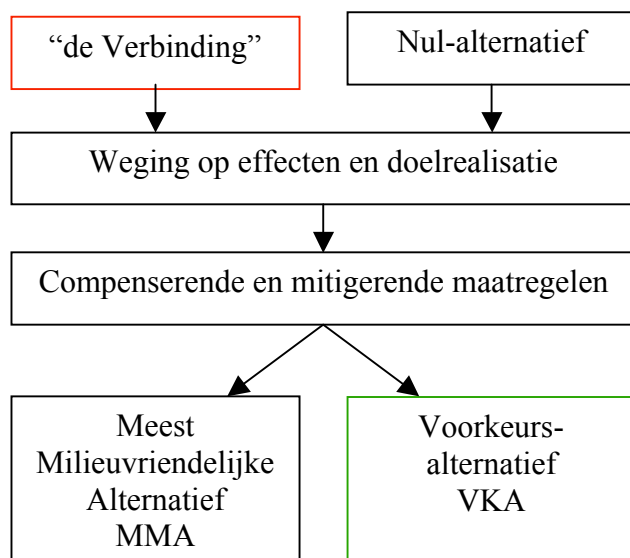
4.5 Weging, Meest Milieuvriendelijke alternatief en Voorkeursalternatief

In het raamplan staat “de Verbinding” en het nulalternatief beschreven. Het nulalternatief en “de Verbinding” worden getoetst op de mate van doelrealisatie en de milieueffecten. De te verwachten milieueffecten worden beschreven in hoofdstuk 5. De doelen staan beschreven in de oorspronkelijke projectnota en zijn in hoofdstuk 2 per thema uitgewerkt. Deze doelen worden per thema gewogen. De mate van doelrealisatie is dus een onderdeel van deze MER, naast de beschrijving van de milieueffecten.

Uit deze weging zal blijken dat sommige milieueffecten zouden kunnen worden geoptimaliseerd door compenserende en mitigerende maatregelen. Aan de hand van deze maatregelen vindt de formulering van het MMA, het meest milieuvriendelijke alternatief plaats. Het MMA is zeggend de maximalisatie aan compenserende en mitigerende maatregelen van “de Verbinding”

Vervolgens wordt een voorkeursalternatief(VA) geformuleerd. Op dit moment is de verwachting dat het voorkeursalternatief inhoudelijk dicht bij “de Verbinding” zal liggen. De beoordeling op milieueffecten kan leiden tot nieuwe varianten.

Het hiernavolgend schema laat zien hoe het Voorkeursalternatief en het MMA uit “de Verbinding” ontstaan:

5 Milieueffecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de milieueffecten voor het MER besproken voorzover die nu voorzien kunnen worden. Mogelijk komen er tijdens het opstellen van het MER nog andere effecten aan de orde. In het MER zal worden nagegaan hoe negatieve milieueffecten kunnen worden beperkt en positieve effecten kunnen worden versterkt.

In het MER zal enerzijds aandacht worden besteed aan de toetsing van de alternatieven voor wat betreft de mate van doelrealisatie, anderzijds aan de beschrijving van de (positieve en negatieve) effecten van de alternatieven ten aanzien van verschillende thema's. De volgende paragrafen gaan in op de belangrijkste aspecten voor de effectbeschrijving in het MER.

5.2 Natuur en ecologie

Soorten

Voor wat betreft soorten wordt in het MER aandacht besteed aan:

- de soorten waarvoor het plangebied en nabije omgeving (binnen de invloedssfeer van de ingrepen, met andere woorden het studiegebied) van grote betekenis is en waarom (op hoofdlijnen).
- het huidige voorkomen van wettelijk beschermde planten en dieren in het plangebied en het studiegebied.
- de beschermingsstatus van de aanwezige soorten in het studiegebied en de ecologische functie(s) van het gebied voor de vastgestelde soorten
- de positieve en negatieve effecten van de alternatieven op soorten(-groepen), met specifieke aandacht voor doelsoorten uit het Handboek Natuurdoeltypen, aandachtsoorten voor de ecologische verbindingzones en beschermde soorten (met name soorten waarop bij de Flora- en faunawet de uitgebreide toets van toepassing is).
- de (mogelijk significante) effecten op de relevante soorten in nabijgelegen speciale beschermingszones (externe werking Habitatrictlijngebieden en Vogelrichtlijngebieden) tijdens de aanleg- en gebruikfase (ontwikkeling en duurzaam voortbestaan, met aandacht voor andere bestaande plannen of projecten bij die in samenhang met het SGP die kunnen resulteren in significante effecten, bijvoorbeeld door cumulatie van effecten op populatieniveau, rekening houdend met instandhoudingdoelstellingen).

Gebieden

Voor wat betreft gebieden wordt in het MER aandacht besteed aan:

- de huidige natuurgebieden in het plangebied en studiegebied en hun beschermingsstatus;
- de effecten van de ingrepen op bestaande natuurgebieden en potentieel te ontwikkelen natuurgebieden (EHS) in het plangebied en studiegebied (onder andere op beschermde habitattypen); per gebied en per type effect (positief en negatief);
- effecten van areaalvergroting, duurzaamheid van inrichting, beheerbaarheid, versterking van de landschapsecologische relaties/integriteit;
- effecten van (veranderingen in) abiotische natuurkwaliteit (bodem en hydrologie);
- effecten van verstoring op bestaande en te ontwikkelen natuur (bijvoorbeeld verstoringseffecten door verwachte intensivering van recreatie grenzend aan bestaande natuurgebieden langs de Nieuwe Merwede of recreatiedruk in relatie tot ecologische functionaliteit Noorderdiepzone);
- effecten van nieuwe recreatiegebieden op de recreatiedruk van bestaande gebieden, bijvoorbeeld de Biesbosch, verwacht wordt dat de Biesbosch ontlast wordt, wat zijn hiervan de effecten op flora en fauna.
- de (mogelijk significante) effecten op de relevante habitattypen in nabijgelegen speciale beschermingszones (externe werking Habitatrictlijngebieden) tijdens de aanleg- en gebruikfase (ontwikkeling en duurzaam voortbestaan, met aandacht voor andere bestaande plannen of projecten bij die in samenhang met het SGP die kunnen resulteren in significante effecten, bijvoorbeeld door cumulatie van effecten op groter schaalniveau, rekening houdend met instandhoudingdoelstellingen);
- eventuele versturende invloeden van lichthinder dienen eveneens te worden meegenomen.

5.3 Water

In een integraal plan zoals het Raamplan is, heeft water een eigenstandige positie (realiseren wateropgave en het inrichten van een robuust watersysteem met een goede waterkwaliteit) en is het een belangrijke factor die het mogelijk maakt de doelen van flora, fauna en recreatie te bereiken. In het Raamplan is het toekomstige watersysteem globaal uitgewerkt. Een aantal randvoorwaarden daarbij staan beschreven in de notitie “Stromend Water”. De uitwerking die op een aantal onderdelen nog zal plaatsvinden zal echter niet leiden tot concrete waarden voor peilen, oppervlaktes, inlaathoeveelheden etc.

De exacte ligging van watergangen, nieuw te graven kreken, waterberging en de recreatieplas is nog niet aan te geven, omdat dit afhankelijk is van de bodemopbouw (die wordt pas bekend nadat alle gronden verworven zijn). Voor de Polder de Biesbosch is aan te geven dat er een laagwatersloot zal komen om kwel uit de Noorderdiepzone af te voeren.

In de relatie tot de omgeving zullen, in samenhang met maatregelen die in die omgeving worden getroffen (denk aan peilaanpassingen in de Polder de Biesbosch in relatie tot de extra kwel vanuit de Noorderdiepzone naar het blijvend landbouwgebied), mitigerende maatregelen worden getroffen. Dit betekent dat de beschrijving van de milieueffecten vooral betrekking zal hebben op het beschreven watersysteem, de globale werking daarvan en de potenties voor de grondgebruiksfuncties. Met andere woorden: kunnen binnen het beschreven watersysteem de gestelde doelen (voor water, natuur, recreatie en landbouw) worden waargemaakt.

5.4 Recreatie

De nadruk van recreatie zal liggen op de twee knooppunten en op de recreatieplas. Deze gebieden zullen intensief gebruikt worden. De effecten van de recreatiedruk op de verschillende gebieden worden onderzocht. Belangrijke aspecten hierbij zijn de capaciteit en de spreiding van recreanten door de extensievere delen van het gebied en de effecten op flora, fauna en milieu. Ook de effecten op aangrenzende natuur/recreatie gebieden worden in beeld gebracht. De verwachting is dat aangrenzende natuur/recreatiegebieden (zoals de Biesbosch) worden ontlast.

5.5 Landbouw

Door de inrichting van natuurgebieden rond het bestaande landbouwgebied kunnen veranderingen optreden in flora en fauna. Voor het thema landbouw valt hierbij te denken aan overlast door onkruiden (bijvoorbeeld distels) of dieren zoals ganzen. Beschreven zal worden welke overlast of andere negatieve effecten mogelijk op kunnen treden, en welke inrichtingsmaatregelen een gunstig effect hebben op bijvoorbeeld de ganzenpopulatie of de onkruiddruk. Aangegeven wordt welke maatregelen de overlast kunnen beperken (mitigerende maatregelen). De overlast van kwel en droogte worden al in het hoofdstuk over water beschrijven.

5.6 Bodem

Binnen het plangebied is voor de realisering van de doelen veel grondverzet noodzakelijk en het is daarom van belang het grondverzet zo efficiënt mogelijk te maken en te streven naar een gesloten grondbalans.

De bodemkwaliteit binnen het plangebied is heterogeen. Ten zuiden van de Zuidbuitenpoldersekade is sprake van licht tot matig verontreinigde grond als gevolg van slibafzettingen in het verleden (met name de parameters arseen en zink worden verhoogd aangetroffen). In de overige deelgebieden van het plangebied is over het algemeen sprake van ten hoogste licht verontreinigde grond.

De aanwezige verontreinigingen kunnen beperkingen met zich mee brengen in het grondverzet. Door op een slimme wijze gebruik te maken van de bodemkwaliteit zal de hoeveelheid af te voeren verontreinigde grond zoveel mogelijk beperkt kunnen blijven. Hierbij spelen begrippen als ‘stand-still’-principe en risicoreductie een leidende rol.

Uit een eerste ecologische inschatting van de risico's van de aanwezige verontreiniging met zink voor de gewenste natuurontwikkeling blijkt dat deze effecten kunnen hebben op de vegetatieontwikkeling.

Daarnaast is binnen het plangebied nog een aantal puntbronnen aanwezig (zoals slootdempingen, erf-verhardingen en kavelpaden, olietanks en een voormalige huisvuilstortplaats aan de Oude Veerweg). Ook is sprake van verontreinigde waterbodems. Indien deze verontreinigingen een belemmering opleveren voor het gewenste eindbeeld dienen deze door de hiervoor verantwoordelijke partijen te worden gesaneerd.

In het MER kan niet worden onderzocht waar precies de verontreinigingen zitten omdat tijdens de MER nog niet alle gronden verworven zijn. Hierdoor kan nog niet precies aangegeven worden hoe met de diverse vrijkomende grondstromen kan worden omgegaan om hergebruik van grond en bouwstoffen zoveel mogelijk te bevorderen en verontreinigingen kosteneffectief te saneren. In het MER zullen de milieu technische randvoorwaarden aangegeven worden. Voorbeelden hiervan zijn dat relatief vuile grond wordt niet in schone gebieden verwerkt en er wordt gewerkt met een gesloten grondbalans. De wet en regelgeving voorziet hierin om op een verantwoorde wijze om te gaan met de grondstromen.

5.7 Verkeer

Het ontwikkelen van nieuwe natuur en recreatiegebieden brengt verkeer met zich mee. Het is de bedoeling om de invloed op natuur en milieu en de verkeersaantrekkende werking, dan wel verspreiding tussen de verschillende gebieden te beschrijven. Hiervoor wordt een mobiliteitstoets uitgevoerd. In het project wordt een landbouwontsluitingsweg aangelegd ten behoeve van het blijvende landbouwgebied (polder de Biesbosch). In het MER zal op basis van een verkeers- en milieutechnische afweging een globaal tracé voor deze weg worden voorgesteld.

5.8 Luchtkwaliteit

Door de aanleg van nieuwe verbindingen en de inrichting van recreatieknooppunten dient de luchtkwaliteit onderzocht te worden, daarbij moet ook meegewogen worden of andere (ook bestaande) gebieden verbeteren door een ontlastende werking.

5.9 Geluidhinder

Hetzelfde geldt voor geluidshinder door extra verkeer in en rondom de recreatieknooppunten. Deze effecten moeten worden onderzocht en worden meegewogen.

5.10 Veiligheid

Water

Voor Tongplaat geldt dat de secundaire waterkering zal worden doorgraven om een open verbinding te maken met de Nieuwe Merwede om getijdennatuur te ontwikkelen. Deze ingreep zal in de MER aan de orde moeten komen wat betreft veiligheid en wateroverlast voor de gebouwen of voor aantasting van andere kunstwerken.

Voor de Noorderdiepzone geldt dat daar aanzienlijk meer water in het gebied zal komen. De invloed daarvan op het landbouwgebied zal worden aangeduid. Verder dient onderzocht te worden of vernatting van gebieden kan leiden tot overlast van insecten en hoe dit zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

Sociale veiligheid

Wat betreft de sociale veiligheid gaat het vooral om een zodanige inrichting van het gebied dat het de bezoekers in ieder geval een veilig gevoel geeft. Dit houdt in dat er geen achterafhoekjes zijn waar ongewenste activiteiten plaats kunnen vinden of waar gemakkelijk afval gedumpt kan worden. Verder moet worden voorkomen dat de inrichting leidt tot een negatief gebruik van straatmeubilair, hangplekken of andere sociaal ongewenste of onveilige situaties.

5.11 Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie

Voor wat betreft het landschap en de cultuurhistorie is in hoofdlijnen bekend wat de gevolgen zijn van de inrichting. De doelen in hoofdstuk 2 geven wel duidelijk richting aan de ingreep. Het is belangrijk dat in het MER de volgende punten worden beschreven:

- landschappen die totaal veranderen als gevolg van het plan.
- landschappen die gedeeltelijk veranderen.
- de omringende landschappen die slechts indirect door het plan worden beïnvloed.

Tevens zal worden ingegaan op de beleving van de ruimten, de gevolgen voor de landschappelijke structuren en de gevolgen voor cultuurhistorische waarden. De beheerbaarheid van de openbare ruimte is ook van belang, waarbij de toekomstwaarde van het ruimtelijk ontwerp, de robuustheid daarvan en de kansen op duurzame inrichting wordt geschetst.

Voor de archeologie dient het accent gelegd te worden op de landschappen die totaal en gedeeltelijk veranderen als gevolg van het plan, op de waterstaatkundige en cultuurhistorische elementen en de inpassing van bestaande bebouwing

5.12 Tijdelijke effecten

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan er sprake zijn van stof, verkeers- en/of geluidshinder voor de omgeving, bijvoorbeeld tijdens grote graafwerkzaamheden. Ook voor deze effecten geldt dat deze in het MER alleen op globale wijze onderzocht kan worden, omdat de aard en omvang van de inrichtingswerkzaamheden in een later stadium worden uitgewerkt. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met uitvoeringsduur, het moment en invloeden als de windrichting. Het afvoeren van al dan niet vervuilde grond of slib moeten nader worden onderzocht, waarbij hinder en eventueel gevaar zo veel mogelijk worden beperkt. De aan- en afvoerwegen moeten van tevoren worden bekeken op geschiktheid, omdat de in het gebied aanwezige wegen vaak meerdere functies vervullen. Ten slotte moet de aan- en afvoer van water gegarandeerd blijven.

5.13 Leemten in kennis

Gedurende het gehele proces zullen nieuwe inzichten en onderzoek kunnen leiden tot mogelijk nieuwe effecten waaraan van tevoren niet is gedacht. Deze effecten kunnen net buiten de opdracht vallen. Wel is het van belang dat het MER een hoofdstuk bevat met een beschrijving van eventuele leemten in kennis, waarbij moet worden aangegeven op welke wijze daarmee zal worden omgegaan.

Literatuur en bronnen

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 1994. Milieueffectrapportage, Besluiten voor een leefbaar Nederland, Handleiding 1994.

Provincie Zuid-Holland. ME(e)R op Maat, Milieueffectrapportage bij de provincie.

Dienst landelijk gebied, 2005. Raamplan Eiland van Dordrecht (gebied bezuiden het wantij), Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht.

Provincie Zuid-Holland, 1995. Gebiedsperspectief landschapsontwikkelingsplan Eiland van Dordrecht.

Provincie Zuid-Holland, 2005. Overeenkomst Zuidvleugel Zichtbaar Groener.

Gemeente Dordrecht, 2000. Stadsplan 2000, herzien in 2005.

Provincie Zuid-Holland, 2000. Streekplan Zuid-Holland Zuid.

Provincie Zuid-Holland, 2003. Nota Gezamenlijk Bodemsaneringsbeleid.

Gedeputeerde Staten Zuid-Holland, 2005. Natuurgebiedsplan Zuid-Hollandse Eilanden Noord.

Provincie Zuid-Holland Natuurbeleidsplan.

Waterschappen. Integraal waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2, 1999-2003.

Waterschappen, 2004. Partiële herziening Integraal waterbeheersplan 2 (2004-2007). Plangebied Zuid-Holland Zuid.

Gemeente Dordrecht, 2002. Stedelijk Waterplan Dordrecht.

DLG Zuid-Holland, 2005. Raamplan Sliedrechtse Biesbosch.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2000. Natuur voor mensen, mensen voor Natuur.

Gedeputeerde Staten Zuid-Holland, 1999. Beleidsnota Recreatie 2000+.

Duurzaam Veilig Verkeer, 2001. Samen voor veiligheid - Duurzaam Veilig, de tweede fase.

Wetlands-conventie, Nationaal Park 'De Biesbosch'.

Drechtsteden, 2005. Ontwerp-ruimtelijk kader Regio Drechtsteden "Ruimte geven".

DLG en VISTA, 2004. Deltanatuur op het Eiland van Dordrecht. Inrichtingsmodellen voor Tongplaat, Zuidplaatje en Noordbovenpolder. In opdracht van Stuurgroep Deltanatuur en Gebiedscommissie Eiland van Dordrecht.

DLG Zuid-Holland, 2000. Eiland van Dordrecht: de speelruimte bepaald! Eindrapportage van het kernteam.

DLG Zuid-Holland, 1999. Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht. Overzichtsdocument onderzoeksfase.

Staring Centrum, 1999. De ecohydrologische en bodemkundige gesteldheid van de natuurontwikkelings- en Randstadgroenstructuurgebieden in het Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht. Rapport 682.

DLG Zuid-Holland, 2006. Stromend Water. De visie op de waterstructuur voor het Eiland van Dordrecht uitgewerkt in uitgangspunten voor de watertoets. Eindrapportage van de werkgroep water.

IWACO, 1997. Hydrologische systeembeschrijving Eiland van Dordrecht. Eindrapportage, 1070720.

Bureau Waardenburg, 1999. Hydro-ecologische systeemanalyse Eiland van Dordrecht. Eindrapport.

Ontwikkelingsplan –en programma Stedelijke vernieuwing en groene contramal Drechtsteden (2000)

Gemeente Dordrecht, 1994. Gebiedsperspectief Eiland van Dordrecht

Gemeente Dordrecht, 1997. Beleidsplan Stedelijke ecologische structuur van Dordrecht

Gemeente Dordrecht, 1999. Nota Dordwijkzone op de kaart

Gemeente Dordrecht, Beleidsplan Stedelijke Ecologische Structuur

Nota Ruimte geven 2006

Gemeente Dordrecht, 2000. Stadsplan Dordrecht 2000-2015

Mobiliteitsplan Drechtsteden 2003

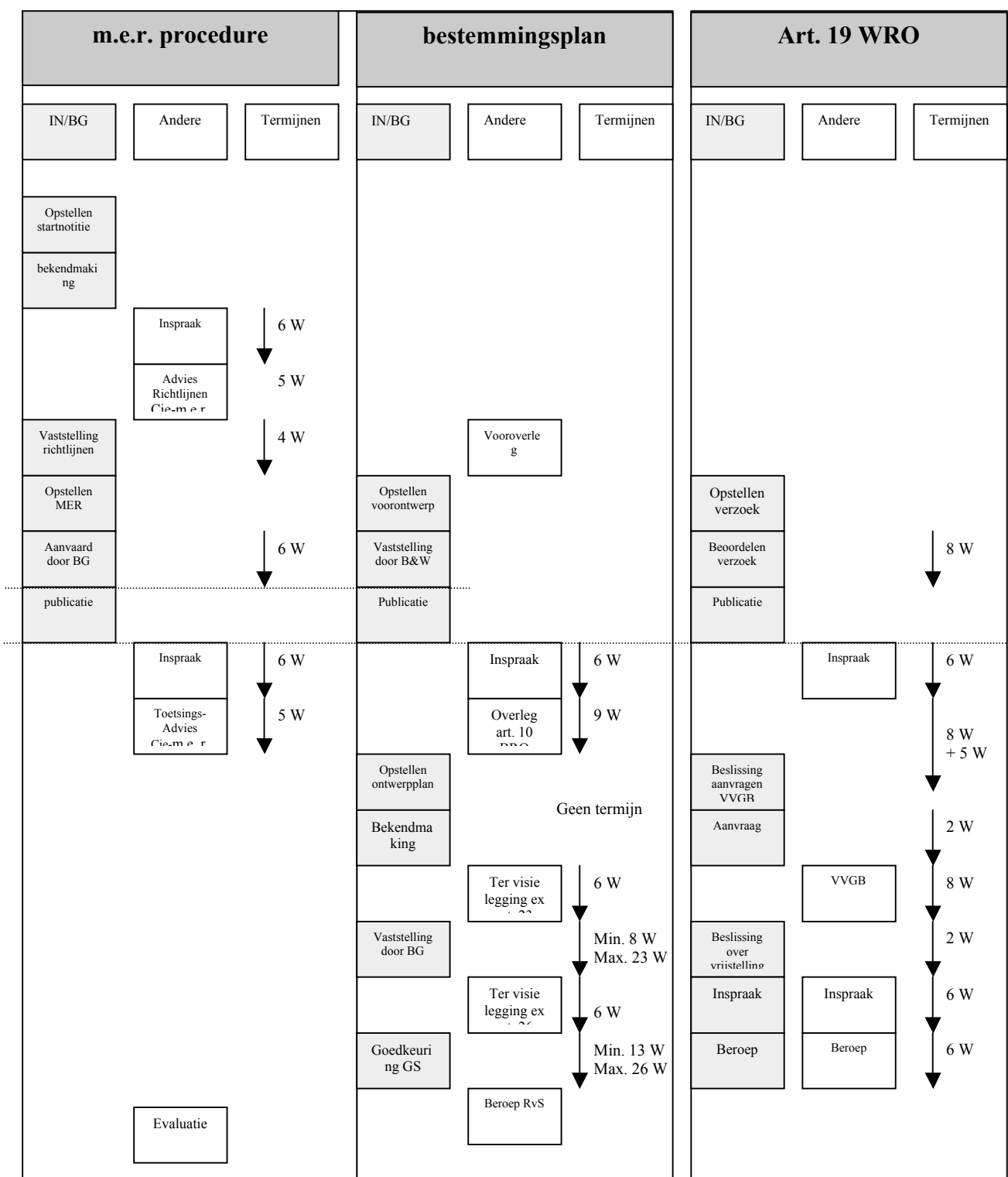
Gemeente Dordrecht, 2006. Mobiliteitsplan Dordrecht

Gemeente Dordrecht, 2006. Fietsnota 2006-2010

Beheer- en inrichtingsplan Nationaal park de Biesbosch 2004

Stuurgroep Recreatietoervaart, 2000. Beleidsvisie Recreatietoervaart

Bijlage 1: m.e.r. procedure, bestemmingsplan en art. 19 WRO

Bijlage 2: Relevante Beleidsdocumenten op gemeentelijk en regionaal niveau

Lokaal en regionaal, die voorzien in de ontwikkeling van en randvoorwaarden geven aan de realisatie van het SGP. Het gaat vooral om de aspecten ruimte, recreatie, verkeer, natuur, water en landbouw)

Natuur

Regio Drechtsteden

Ontwikkelingsplan –en programma Stedelijke vernieuwing en groene contramal Drechtsteden (2000)
Binnen dit kader wordt het concept van de groene contramal uitgewerkt. Doel hiervan is het verbeteren van de ruimtelijk functionele inrichting van groen/blauwe structuren rond het stedelijk gebied van de Drechtsteden en het aansluiten daarvan op stedelijke groenstructuren. Het SGP is een van aangewezen projecten in dit kader.

Convenant Zuidvleugel Zichtbaar Groener (2005)

In het onderhandelingsakkoord ZZG hebben de provincie Zuid Holland en de 5 Zuidvleugelregio's afspraken gemaakt over de realisatie van het Strategisch Groenproject onder een aantal algemene en projectspecifieke voorwaarden. Daarbij gaat het om de realisatie van 396 ha recreatief groengebied. Het gebied moet minimaal worden ingericht volgens de basisinrichting . Dit betekent:

- met een gemiddelde opvangcapaciteit van 20 personen per hectare per dag;
- dat de gebieden volledig zijn opengesteld en zonder betaling voor het publiek toegankelijk zijn;
- dat de gebieden bereikbaar zijn via met name wandel- en fietspaden vanuit de woonomgeving;

Indien voor de basisinrichting gekozen wordt, geldt voor de betrokken partijen dat na realisatie van de inrichting de inspanningsverplichting om deze gebieden later op een hoger kwaliteitsniveau te brengen.

Gebiedsperspectief Eiland van Dordrecht (1994)

Gemeente Dordrecht

Beleidsplan Stedelijke ecologische structuur van Dordrecht (1997)

Het beleidsplan gaat uit van een samenhangend netwerk van leef- en brongebieden voor flora en fauna, aansluitend op natuur in het buitengebied.

De Dordwijkzone wordt daarbij gezien als een belangrijke ecologische drager, die de binnenstedelijke en buitenstedelijke bosgebieden met elkaar verbind.

Nota Dordwijkzone op de kaart (1999)

De belangrijkste bouwsteen voor de Dordwijkzone is de natuur, waarover in de nota Beleidsplan Stedelijke Ecologische Structuur belangrijke uitspraken zijn gedaan. Essentieel voor behoud en versterking van de natuurwaarden in de stad is een goede verbinding met het buitengebied.

Ruimtelijke ordening

Regio Drechtsteden

Nota Ruimte geven 2006

De nota gaat uit van het verder uitwerken van het Strategisch Groenproject met oa de realisatie van toeristisch –recreatieve knooppunten en behoud van het open agrarische polderlandschap.

De nota volgt daarmee de lijn uit het eerder vastgestelde “Ontwikkelingsvisie Groene Contramal” (2002) en het Uitvoeringsprogramma.

Gemeente Dordrecht

Stadsplan Dordrecht 2000-2015

Het Stadsplan geeft de richting aan voor ruimtelijke ontwikkelingen van stad en eiland. Het Stadsplan wil binnen de mogelijkheden van het Landschapsontwikkelingsplan als volgt richting geven aan de uitwerking:

- de openheid van het landschap ten zuiden van de Wieldrechtse Zeedijk moet vanuit de stad op een aantal plaatsen zichtbaar blijven. Bos toevoegen moet de beleving van openheid toelaten;
- intensieve recreatiegebieden worden landinwaarts, op fietsafstand van de stad, gesitueerd. Ook zal de autobereikbaarheid goed moeten zijn. De meer extensieve recreatiegebieden liggen verder naar buiten en zijn minder gemakkelijk te bereiken;
- stedelijke groenzones van o.a. de Dordwijkzone en de Wantijzone aansluiten op het buitengebied.
- Ontwikkelen van recreatieve voorzieningen in het buitengebied door: aanleg van een netwerk van recreatieve routes (fietsen, wandelen paardrijden, kanoeën) en het realiseren van knooppunten gekoppeld aan het routenetwerk.

Verkeer

Regio Drechtsteden

Mobiliteitsplan Drechtsteden 2003

In het plan wordt de fiets gezien als hét vervoermiddel, dat de samenhang met de omliggende regio's, tussen de gemeenten binnen de regio en binnen de gemeenten in de regio mogelijk maakt. In de combinatie met het OV vormt fietsen een zeer geschikt en waardevol alternatief voor de auto. De regio wil die functies behouden en versterken en daarom investeren in de recreatieve en utilitaire (of combinatie) netwerken. Naast snelheid, veiligheid en comfort spelen goede en veilige fietsenstallingen een sleutelrol. De fiets wordt zo voor grotere afstanden interessant terwijl voor de korte afstand het fietsaandeel ook groter wordt.

Het actieprogramma van 2006 voorziet in het uitbouwen van het fietsnetwerk door het project (recreatief) Fietsrondje Drechtsteden.

Gemeente Dordrecht

Mobiliteitsplan Dordrecht (2006)

Het integrale gemeentelijke mobiliteitsbeleid is verwoord in het Mobiliteitsplan Dordrecht. De hoofddoelstellingen zijn het verbeteren van de bereikbaarheid en het handhaven van de leefbaarheid. Het buitengebied van Dordrecht voorziet in bovenlokale recreatieve voorzieningen. Het buitengebied van Dordrecht biedt daarnaast echter eveneens vele mogelijkheden voor recreatie, zowel voor Dordtenaren en Drechtstedelingen als voor bezoekers van elders. Vooral de Hollandse Biesbosch trekt vele belangstellenden, zowel per auto als per fiets.

De genoemde ontwikkelingen leiden onvermijdelijk tot een veranderende maar vooral ook toenemende mobiliteits- en bereikbaarheidsbehoefte. Dit vraagt om adequate oplossingen gestoeld op een duidelijke visie op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. De toenemende mobiliteitsbehoefte zal zich, gegeven het ook in Dordrecht toenemende autobezit, net als in het recente verleden vooral in een grotere behoefte aan automobilititeit vertalen.

Vanuit de hoofddoelstelling "het verbeteren van de bereikbaarheid en het handhaven van de leefbaarheid" is de fietsnota opgesteld.

Fietsnota 2006-2010

Het recreatieve netwerk voorziet in de behoefte buiten de stad te fietsen. Belangrijk hierbij is dat recreatieve bestemmingen bereikbaar zijn. Het netwerk moet logisch aansluiten op het verbindende netwerk, zodat het recreatieve netwerk goed bereikbaar is.

Een aantrekkelijk netwerk en goede bewegwijzering zijn aandachtspunten.

Verder is in de nota een aantal kwaliteitseisen over recreatieve fietspaden aangegeven. Deze zijn:

criteria	Subcriteria	recreatief
verkeersveiligheid	Ontmoetingen met gemotoriseerd verkeer minimaliseren	Vrijliggend
verkeersveiligheid	Aanpak black spots	Prioriteit afhankelijk van ernst
comfort	Materiaal gebruik	- glad oppervlakte
comfort	Lengte, breedte en hoogte profielen	CROW richtlijnen
comfort	Oponthoud reduceren	- in de VRI - fiets in de voorrang in 30km/h zones
Aantrekkelijkheid	verlichting	Pm
Aantrekkelijkheid	Voldoende overzicht	Onbelangrijk

Recreatie

Beheer- en inrichtingsplan Nationaal park de Biesbosch 2004

1 Natuur, landschap en cultuurhistorie

1a het behouden en ontwikkelen van De Biesbosch als belangrijk kerngebied binnen de ecologische hoofdstructuur en (robuuste) ecologische verbindingen met andere kerngebieden in de delta, het rivierengebied en de Natte as.

1b het ontwikkelen van de verschillende Biesboschdelen tot een grootschalig, aaneengesloten en samenhangend gebied met ruimte voor natuurlijke dynamiek

1c het behouden en ontwikkelen van het ecosysteem van de Biesbosch als een zelfregulerend en gezond zoetwatergetijdenmoeras met inachtnaam van enkele gebieden waar het beheer gericht blijft op behoud en ontwikkeling van specifieke natuurdoeltypen

1d het behouden en ontwikkelen van landschappelijke en cultuurhistorische waarden die van grote betekenis zijn voor de wordingsgeschiedenis van de Biesbosch

2 Natuurgerichte recreatie

2a het versterken en verder benutten van de specifieke mogelijkheden die het

zoetwatergetijdenmoeras van het Nationaal Park biedt voor vormen van natuurgerichte recreatie

2b het handhaven van de toegankelijkheid van de Biesbosch, waarbij een zonering van meer en minder natuurgerichte activiteiten worden gehanteerd

2c het positioneren van het Nationaal Park als natuurgericht recreatiegebied in combinatie met of in aanvulling op recreatieve mogelijkheden in de omgeving

Binnen het Nationaal Park wordt samenvattend gekozen voor:

- accentuering op natuurgerichte recreatievormen, waarbij beleving van de moerasnatuur

voorop staat,

- realisatie van een effectieve zonering, zodanig dat er ruimte ontstaat voor rustige en stille kerngebieden,
- natuurontwikkelingsgebieden buiten de aangegeven kerngebieden benutten voor optimalisatie van -natuurgerichte- recreatievoorzieningen,

Beleidsvisie Recreatietoervaart (Stuurgroep Recreatietoervaart, 2000)

De doelstelling is om in 2010 het landelijk recreatietoervaartnet van 4.400 km gerealiseerd hebben. De binnen het Nationaal Park gelegen waterwegen Nieuwe Merwede, Amer / Bergsche Maas, Spijkerboor / Steurgat, Wantij en de verbinding Zuidergat van de Visschen / Gat van Van Kampen / Gat van de Noorderklip / Ruigt of Reugt behoren tot het zogenaamde ontsluitingswater voor zeil- en motorboten van dit recreatietoervaartnet.

Overig Lokaal

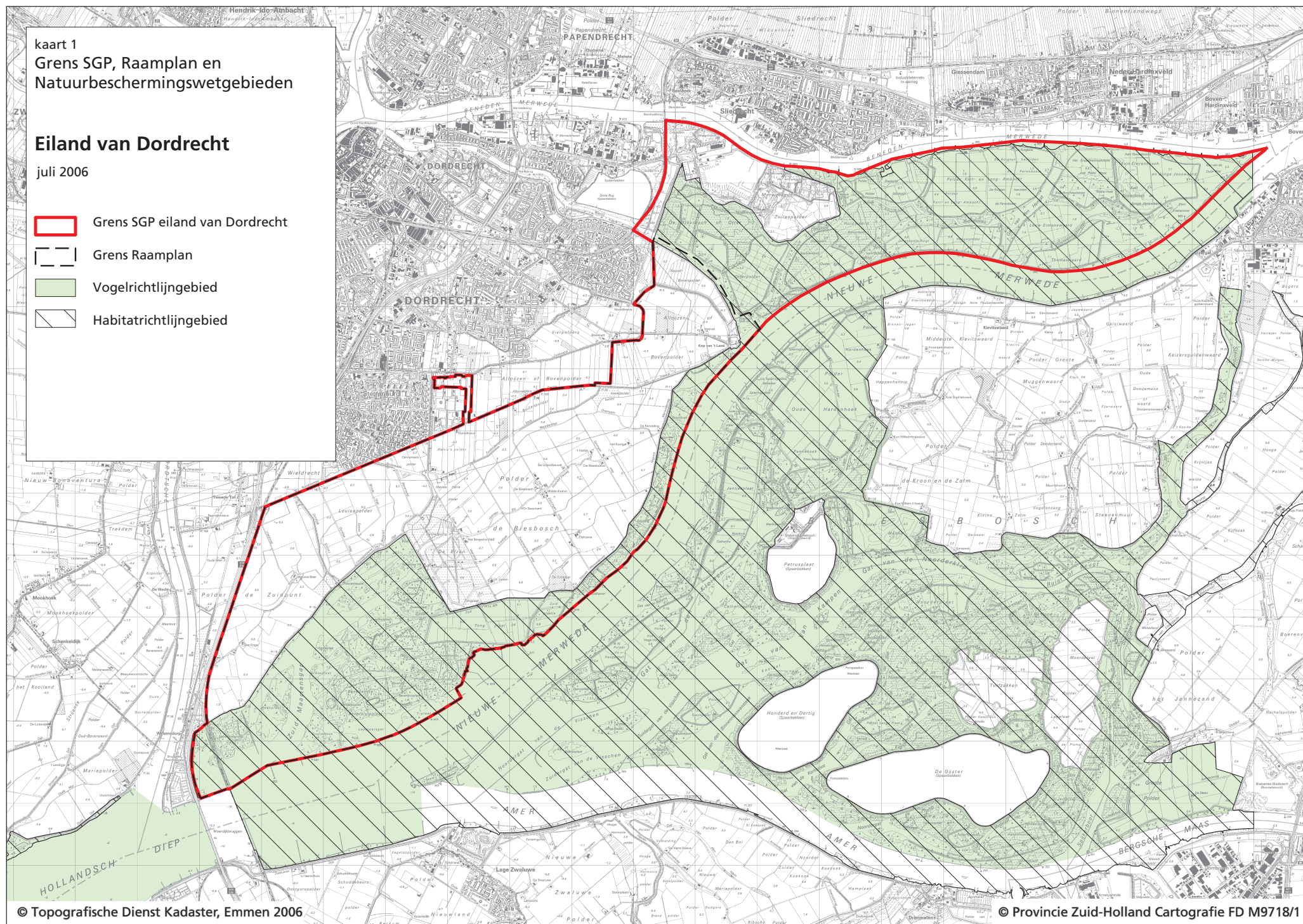
De gemeente heeft als beleid bij grote projecten een veiligheidseffectrapportage te laten opstellen.

kaart 1
Grens SGP, Raamplan en
Natuurbeschermingswetgebieden

Eiland van Dordrecht

juli 2006

- Grens SGP eiland van Dordrecht
- Grens Raamplan
- Vogelrichtlijngebied
- Habitatrichtlijngebied

kaart 2
Plangrens MER

Eiland van Dordrecht

juli 2006

- Recreatieknooppunt
- Plangrens MER
- Bestaand bos- en recreatiegebied
- Bestaande natuur
- Blijvend landbouwgebied
- Te ontwikkelen natuur (functiewijziging)
- Verweven natuur- en recreatiegebied (functiewijziging)

